

Útlendsk grinda-propaganda sum stílaevni í Havn

– Tað er nógv fyrri, at útlenska grindaherferðin skal verða sníkt niður í børn okkara í skúlunum, tá tey fáa stílaevni um grind, har útlendsk propaganda er grundarlagið, siga uppøst foreldur

»Hvalfangst« er heiti á einum stílaevni, sum 9. flokkur í Kommunuskúlanum í Havn hevur havt at arbeiða við í donskum.

Hetta evnið er tikið úr Fráfaringarroynd Fólkskúlans frá mai-juni 1991.

Tíðindablaðið Söslalurn hevur frá einum foreldrum fingið eitt eintak av uppgávanum, ið eitt av børnum teirra fekk at loysa, sum gongur í 9. flokki í Kommunuskúlanum.

Máti skal vera við

– At børnin skriva um grind, grindadráp og stórhvalaveiði í skúlanum, er í fínasta lagi, siga foreldrin.

– Men máti skal kortini vera við. Hendan uppgávan, ið okkara barn fekk at gera stíl burtúr, hevur eitt so misvísandi grundarlag at byggja á, at tað hoyrir onga staðni heima. Tað, ið tey skulu lesa sum tekst, áðrenn tey kunnu fara undir at skriva sjálvan stílin, er tann reina propaganda, sum vit kenna hana frá útlandum.

Serliga er tað eitt einstakt brot úr tekstinum, ið hevur fingið hesi uppøstu foreldrin at gera vart við seg. Talan er um eitt brot, ið umrøður føroyska grindadráp-ið í sera negativum og heilt týðiliga óvitandi vendingum.

Brotið er úr donsku bókini »Hvalen« eftir Mogens Jensen, ið er útgivin á forlagnum Munksgaard:

»På Færøerne bliver der også jaget hvaler. Det er den lille grindehval, der bliver jaget.

Man kan ikke kalde færingernes jagt på hvaler for nødvendig. Det er bare (!) en gammel tradition, som mange færinges stadig synes er spændende.

I gamle dage satte man her i landet en levende kat i tønden, når man »slog katten af tønden«; det var også en tradition – noget man havde gjort i mange år.

Og beint frammanundan hesum brotinum verður í einum reglubroti sagt, at:

»Nogle steder i Grønland

er hvalfangst stadig nødvendig. Her er der folk, der lever af hvalernes kød.«

– Alt samalt er hetta tann reina propaganda, siga foreldrin at næminginum í 9.

flokki í Kommunuskúlanum í Havn.

Vánaligt undirvísingartilfar

– Bara tað, at samanber-

ingin botnar í, at okkara aldargamla grindadráp verður samanborið við danska mátan at halda fjøstulávin, har ein ketta varð pínd til avlívís, tá menn slerdu tunnu, sigur alt um, hvussu vánaligt nógv av undirvísingartilfarinum er.

Foreldrin halda, at bæði lærararnir og Landsskúla-fyrirsitingin áttu at verið so mikið at sær komin, at slíkt møn og tvælt ikki varð sníkt niður í børnin, ið gjarna skuldu havt sama náttúrliga tilknýti til náttúruna, sum tey eldru hava havt tað frá barnsbeini av.

Hitt brotið úr tekstinum, ið sigur, at grønlandingar liva av at veiða hval, tí tað er neyðugt sum teirra livibreyð, kann neyvan vera meint í fullum álvara.

Óskiljandi

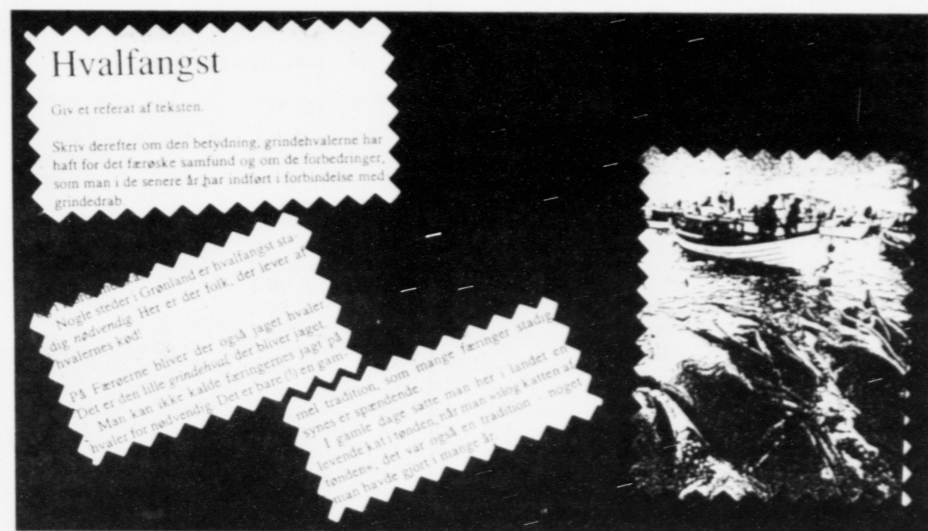
Stórhvalaveiði er eingin í

Grønlandi, og tá grønlandingar drepa grind, er tað eitt slakt og blóðbað uttan líka, har einki eftirlit er við, um hvalirnir fáa ein so skjótan deyða sum gjørligt ella ikki.

– Tí er tað fyrri okkum fullkomuliga óskiljandi, at okkara børn í skúlanum skulu arbeiða við einum so vorðum teksti, ið hvørki høvdi ella hali er á, siga foreldrin.

– Og tá tosað verður um at hava viðkomandi uppgávur til føroyskar næmingar, so er hetta í hvussu er langt við síðuna av. Tað máttu verða meira enn nógv mikið, at propaganda varð sádd niður í útlingar av øllum umhvørvisfelagsskapinum. Í hvussu er kenna vit tað sum ágang, at okkara børn skulu setast við skúlaborð at viðgera hetta.

hj.

MINNIR 2

Óla Jákup Lindberg

Óla Jákup Lindberg minnist einaferð enn:

Nýggir tekstir – við fleiri kendum lögum

Tvøroyrarmaðurin Óla Jákup Lindberg roynir seg nú aftur við einari útgávu, ið hann hevur givið heitið »Minnir 2«. Talan er um sangir, hann fyrri tað mesta sjálvur hevur skrivað, men eisini er okkurt við, ið aðrir hava greitt úr hondum – flestu lögini er kend

Tíðin undan jólum plagar at vera tíðin, har nógvur tónleikur verður givin út, eins og eisini nógvur bókur koma á handilshillarnar at standa.

Hóast kreppan kanska avmarkar eitt sindur av hesum virksemin, so er ikki heilt eidasørt kortini.

Eitt av bondunum, ið nú er komið út, er »Minnir 2« hjá Óla Jákupi Lindberg av

Tvøroyri, ið áður hevur givið eitt annað band út.

Meginparturin av tekstilfarinum, ið er at hoyra á bandinum hesaferð, er so vorðið, ið Óla Jákup sjálvur hevur skrivað, men kortini er eisini okkurt við, ið aðrir hava greitt úr hondum. Eitt nú er »Sum ein fægur gud-dómskelda« eftir Petur Háberg við, eins og Harry Birtlið hevur skrivað »Ein sjó-

manslagna«. Ein traditionellur sangur er eisini við »Ein maður kom til hús«. Eisini »Hjartans kæri dýrdar skattur« eftir Poul F. Joensen er við á bandinum.

Restina eigur sangarin sjálvur tekstirnar til – tað allarmesta við lögum, fólk kennast við.

Tónleikararnir eru góðir, ið Óla Jákup hevur við John Mortensen syngur kór

og spælir klaver, Hóraldur Joensen spælir harmoniku og Jákup Zachariassen steel guitar. Hjalti Joensen hevur spælt øll hini ljóðfærini, ið eru at hoyra á bandinum.

Upptekurnar eru gjørdar í RMS-studio í Saltangará, og REMA syrgir fyrri, at bandið kemur út í hvønn krók í landinum.

hj.